

СТУПІНЬ РЕЛЕВАНТНОСТІ КОМПОНЕНТІВ ПОКАЗНИКА «СВОЄЧАСНІСТЬ» В СИСТЕМІ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПАСАЖИРІВ

Основним завданням пасажирського транспорту являється задоволення потреб населення в перевезеннях з дотриманням необхідної якості. Внаслідок цього, підвищення якості пасажирських перевезень у системі міського пасажирського транспорту - один з найважливіших напрямків, поставлених перед потребами суспільства в галузі транспорту. Удосконалення системи управління якістю міського пасажирського транспорту є одним з найважливіших напрямків розвитку транспортного комплексу.

Однак, розроблені раніше методи його оцінки не повністю враховували суб'єктивну оцінку пасивними умовами обслуговування. Тому виникає необхідність формування сучасного методологічного інструментарію з оцінки якості транскордонних послуг з урахуванням суб'єктивної оцінки пасажирями параметрів транспортного обслуговування.

У попередньому дослідженні були визначені та згруповані основні показники оцінки якості пасажирських перевезень, які корелюються з точки зору пасажирів та перевізників і найбільш чітко описують якість надання послуги пасажирського транспорту [1]. На третьому місці за рівнем ранжирування знаходиться наступний показник - це своєчасність.

Отже, визначивши ступінь релевантності кожного компонента, які увійшли до показників оцінки якості транспортного обслуговування пасажирів за результатами даного дослідження, можна зробити наступні висновки: більшість показників змінили свою ранжованість від попереднього дослідження та знаходяться у іншій послідовності [2], а саме: (1) Доступність; (2) Надійність; (3) Своєчасність; (4) Швидкість; (5) Інформативність; (6) Економічність; (7) Комфортність; (8) Контактність; (9) Безпека; (10) Екологічність.

Показники своєчасності [2] характеризують властивості пасажирських перевезень, що обумовлюють рух транспортних засобів у відповідності зі встановленим розкладом або іншими вимогами за часом їх руху. Для пасажирів регулярність перевезень є одним із найважливіших показників якості перевезень. Адже зі збільшенням нерегулярності руху автобусів зростають витрати часу на очікування посадки в транспортний засіб.

Отже, можна зауважити, що деякі прості властивості та їх показники якості можуть відноситись до складових інших показників з оцінки якості

перевізного процесу. Таким чином, регулярність руху, що входить як компонент показника «надійність» увійде як компонент показника «своєчасність», де визначатиме середньоквадратичне відхилення від розкладу руху і регулярність руху.

Шабанов А. В. визначив перший компонент показника «доступність» як частоту руху транспорту, де визначає його на другому місті створеного комплексного показника рівня пасажирського сервісу за показником ступеня, що характеризують вагомість відповідного показника рівня сервісу. Але на мою думку, частота руху транспорту не є елементом показника доступність та більш відноситься до показника «своєчасність», який обумовлює рух транспортних засобів у відповідності зі встановленим розкладом або іншими вимогами за часом їх руху. Для пасажирів регулярність перевезень є одним із найважливіших показників якості перевезень [3]. Адже зі збільшенням нерегулярності руху автобусів зростають витрати часу на очікування посадки в транспортний засіб.

Визначаємо коефіцієнт цього показника за наступною формулою (1):

$$6K_c = i^{в.р.} + i^{п.р.} + \sigma_\tau + I_{сер} + I_{max} + R, \quad (1)$$

де $i^{в.р.}$ – доля автобусів, що відправляються за розкладом;

$i^{п.р.}$ – доля автобусів, що прибувають за розкладом;

σ_τ – середньоквадратичне відхилення від розкладу руху автобуса;

$I_{сер.}$ – середній інтервал руху автобусів на маршруті;

I_{max} – максимальний інтервал руху автобусів на маршруті;

R – регулярність руху.

Таким чином, показник своєчасність не змінює склад своїх основних компонентів і виявляється більш значущим за інші показники в оцінці якості перевезень пасажирів автомобільним транспортом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бурлакова, Г.Ю. Систематизація оцінки якості перевізного процесу при пасажирських перевезеннях [Текст] / Г.Ю., Бурлакова, М.Д. Букіна // Вісник ПДТУ. – Маріуполь — 2019. № 39. – С. 166-174.

2. Бурлакова, Г.Ю. Обґрунтування ступеня необхідності показників якості в системі оцінювання пасажирських перевезень [Текст] / Г.Ю., Бурлакова, М.Д. Букіна // Комунальне господарство міст. Серія: технічні науки та архітектура. ХНУМГ ім.Бекетова – Харьков — 2020. Том 4 . № 157. – С. 152-157.

3. Бурлакова, Г.Ю. , Букіна М.Д. Визначення важливості компонентів показника «Доступність» в системі оцінки якості надання послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом. // Збірник матеріалів Міжнародної науково-технічної конференції «Інтелектуальні технології управління транспортними процесами» – Харків: ХНАДУ, 2020. – 165-167 с.